

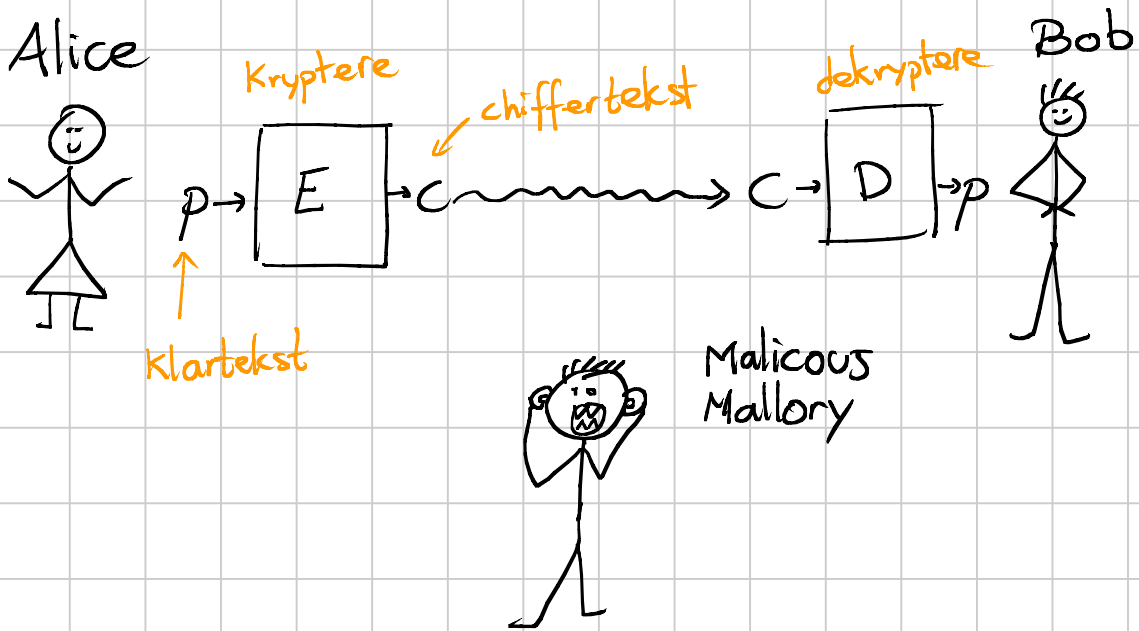
11.16 Kryptografi

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

I F N N F M J H N F M E J O H !
 H E M M E L I G M E L D I N G

→ F S E V T N B S U ?
 E R D U S M A R T ?

A	B	C	D	E	F
1	2	3	4		

...	Y	Z
	25	0

tabell 1

Hill-Chiffer

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

- ① Velg en 2×2 -matrise med heltallselementer

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}$$

- ② Grupper klarteksten i par (+ evt. fyll, slik at antall tegn blir partall).
Bytt ut bokstav med numerisk verdi (tabell 1)

③ $E(p) = Ap = c$ for hvert par

- ④ Bytt ut tallene i hver c med bokstaver

Eksempel:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 11 \\ 1 & 9 \end{bmatrix}$$

Klartekst: OL ER BRA

grupperer: OL ER BR AA ^{← fyll}

15,12 5,18 2,18 1,1

krypterer: $p_1 = \begin{bmatrix} 15 \\ 12 \end{bmatrix}$ $p_2 = \begin{bmatrix} 5 \\ 18 \end{bmatrix}$ $p_3 = \begin{bmatrix} 2 \\ 18 \end{bmatrix}$, $p_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$

$$c_1 = A p_1 = \begin{bmatrix} 8 & 11 \\ 1 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 15 \\ 12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 252 \\ 123 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 18 \\ 19 \end{bmatrix} \rightarrow$$

$$252 : 26 = 9 \frac{18}{26}$$

$$\begin{array}{r} 234 \\ \hline 18 \end{array}$$

$$123 : 26 = 4$$

$$\begin{array}{r} 104 \\ \hline 19 \end{array}$$

$$c_2 = A p_2 = \begin{bmatrix} 8 & 11 \\ 1 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 18 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 238 \\ 167 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 11 \end{bmatrix}$$

⋮

chiffertekst: 18 19 4 11
 R S D K

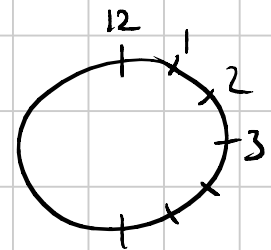
Moduloaritmetik

$$14 : 12 = 1$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$17 : 12 = 1$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$27 = 1 \pmod{26}$$

Def. $a = b \pmod{m}$

hvis $a - b = k \cdot m$, $k \in \mathbb{Z}$

Δ

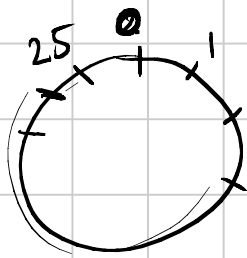
$$8 = 3 \pmod{5} \Leftrightarrow 8 - 3 = 1 \cdot 5$$

$$13 = 1 \pmod{2} \Leftrightarrow 13 - 1 = 6 \cdot 2$$

$$-4 = 9 \pmod{13} \Leftrightarrow -4 - 9 = (-1) \cdot 13$$

$$26 = 0 \pmod{13} \Leftrightarrow 26 - 0 = 2 \cdot 13$$

$$26 = 0 \pmod{26} \Leftrightarrow 26 - 0 = 1 \cdot 26$$

$$-4 = 22 \pmod{26}$$

$$-4 = 48 \pmod{26}$$

$$3 \cdot 3^{-1} = 1 \pmod{26}$$

$$3 \cdot 9 = 27 = 1 \pmod{26}$$

a	1	3	5	7	...
a ⁻¹	1	9			

Hvordan dekryptere $c = Ap$?

Gange med $A^{-1} \pmod{26}$: $A^{-1}c = A^{-1}Ap = p$

Når er A invertibel?

Korollar 11.16.4: En kvadratisk matrise A er invertibel modulo 26 \Leftrightarrow residyot til $\det(A)$ modulo 26 ikke er delelig med 2 eller 13.

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 11 \\ 1 & 9 \end{bmatrix}$$

$$\det(A) = 8 \cdot 9 - 11 \cdot 1 = 61$$

$$61 = 9 \pmod{26}$$

9 er ikke delelig med 2 el. 13,

så A^{-1} eksisterer.

$$9^{-1} = 3 \pmod{26}$$

$$A^{-1} = \det(A)^{-1} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix} \pmod{26}$$

$$= 3 \begin{bmatrix} 9 & -11 \\ -1 & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 27 & -33 \\ -3 & 24 \end{bmatrix} = \underline{\underline{\begin{bmatrix} 1 & 19 \\ 23 & 24 \end{bmatrix}}} \pmod{26}$$

sjekk: $AA^{-1} = I$:

$$AA^{-1} = \begin{bmatrix} 8 & 11 \\ 1 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 19 \\ 23 & 24 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 261 & 416 \\ 208 & 235 \end{bmatrix} = \underline{\underline{\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}}} \pmod{26}$$

ok.